

Job

Waarom lijden

Groiegroepen C.G.K. Groningen
Seizoen 2007/2008, nr. 4

Bijbelstudie: Job

Inleiding

Wijsheid heeft in het Oude Testament te maken met vaardigheden van het leven alle dag. Hoe te handelen aan het hof, op de markt of thuis. Een wijze kent de kneepjes van het vak, heeft onderscheidingsvermogen en weet juist te oordelen. Wijsheid: weten hoe je opgewassen bent tegen het leven als ouder, kind, werkende. Een kerngedachte in het boek *Spreuken* is dat eerbied voor God de eerste stap in wijsheid is en dat de ware wijsheid een geschenk van God is. Wijsheid heeft ook te maken met het nemen van de juiste morele beslissingen.

Het thema van de wijsheid loopt door het hele Oude Testament heen. Een aantal boeken daaruit heeft de naam wijsheidsliteratuur gekregen: *Job*, *Spreuken* en *Prediker*. In deze boeken worden antwoorden gezocht op vragen over het leven. Vragen die wij mensen altijd weer opnieuw stellen.

In het boek Job draait het telkens om de vraag naar het “waarom-van-het-lijden”. Lees je het boek *Spreuken* dan ademt dat enigszins de sfeer van een “hoe te slagen”-handboek. Wie God gehoorzaamt en doet wat goed is zal beloond worden. In het boek Job staat deze “simpele” redenering onder druk. Hoe staat het dan met een mens (Job) die onschuldig lijdt? Het goede doen wordt niet altijd beloond met gezondheid en een lang leven en zij die het 't minst verdienen, lijken soms het meest te lijden (vergelijk Psalm 73: 1-5, 13-14).

Kijk naar de rijke en vrome Job. Door een reeks vreselijke ongelukken verliest hij al zijn bezittingen en ook zijn kinderen. Tenslotte gaat ook zijn eigen gezondheid eraan. Toch houdt Job het vol op God te vertrouwen (Job 1:21, 2:10).

Zijn vrienden komen hem opzoeken. Job zit op een ashoop, zit onder de zweren. Na een stilte van zeven dagen beginnen zij de oorzaken voor zijn lijden aan te dragen. Job is volgens hen de fout ingegaan en daarom is hem zoveel ellende overkomen. Lees de eerste drie verzen van Johannes 9. Daar zie je bij de discipelen eenzelfde redenering: *Rabbi, hoe komt het dat hij blind was toen hij geboren werd? Heeft hij zelf gezondigd of zijn ouders?*

Belangrijk is om in te zien dat het redeneren van de vrienden Job allesbehalve troost. In alle mooie poëzie van de vrienden klinkt door dat Job zijn zonden moet erkennen, berouw moet tonen ten opzichte van God en dan zal alles weer goed komen. Zij hanteren zeer strak een systeem van beloning en straf. Beloning voor de rechtvaardige. Straf voor de zondaar.

Bij het lezen van het boek Job blijkt dat het zo “simpel” niet in elkaar steekt. In het hart van het lijden zit een mysterie dat niet kan worden begrepen. In het boek Job ontvangen we geen rechtstreeks antwoord op de vraag naar het waarom-van-het-lijden.

Indrukwekkend is het antwoord van God aan Job (vanaf hoofdstuk 38). Het is een antwoord dat vooral bestaat uit vragen die hij stelt aan Job. Vragen die het antwoord op de waarom-vraag niet verhelderen maar die wel een mens laten merken dat God alles in zijn handen heeft. Dat hij machtig is. En onze eerbied waard. Gods vragen willen brengen tot een besef van zijn enorme macht. God is zo groot en Job zo nietig.

In het “waarom” van Job klinkt het “waarom” van de Here Jezus aan het kruis terug. We worden hier getroffen door de weg van het lijden die onze God zelf gaat. In het gaan van die weg komt de liefde van God helemaal openbaar. Romeinen 8: 38: *Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch machten noch krachten, heden noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die hij ons geschonken heeft in Christus Jezus, onze Heer.*

Om te beginnen

- ☛ Maak een rondje. Vertel elkaar over de mooiste dag van je leven. Waarom is die dag zo bijzonder voor je?
(niet op elkaar reageren: luisteren naar elkaars verhalen!)

Bezinning vanuit de bijbel

📖 Lezen Job 1: 6-12

1. *Wat zou het betekenen dat Job rechtschapen en onberispelijk is?*
2. *Wat wil de satan nu eigenlijk aantonen?*
3. *Wat zou het betekenen dat God instemt met de beproeving van Job?*

📖 Lezen Job 1: 20-22

4. *Wat raakt jou het meest in de reactie van Job? Hoe zou jij reageren in vergelijkbare omstandigheden?*
5. *Als het kwaad niet kan plaatsvinden buiten God om, roept dat dan problemen bij jou op? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?*

📖 Lezen Job 4: 1-9 en 17-19 en 27

6. *Wat voor beeld heeft Elifaz van God?*
7. *Hoe komt Elifaz over: sympathiek, pastoraal, dogmatisch, instructief, of.....?*

📖 Lezen Job 12: 2-3 en 12-16

8. *Welke toon hoor je in de woorden (vers 2 en 3) van Job? Wat vind je daarvan?*
9. *Hoe taxeer jij het verschil tussen het kennen van God door de vrienden en door Job?*

📖 Lezen Job 38: 1-13 en 16-21

10. *In ruil voor het "waarom" krijgt Job een reeks vragen van God terug. Wat zou de Here God daarmee bij Job willen bereiken?*
11. *Wat zou je kunnen leren van Jobs reactie hierop (Job 42:5-6)?*

Om over door te praten

- a. *Job heeft geleden en de Here Jezus heeft geleden. Wat is de overeenkomst en wat het verschil in hun lijden?*
- b. *Bespreek de stelling: Lijden heeft zin!*
- c. *Slot van Job 2: 10: Ondanks alles zondigde Job niet... Is dit wel een echt mens? Heb je wel eens iemand in je omgeving meegemaakt die bij ernstig lijden op een vergelijkbare manier reageerde?*
- d. *Bespreek de stelling: De satan is de schuld van alle lijden.*
- e. *Hoe denk je dat Job het voor elkaar kreeg om te leven met zoveel pijn?*
- f. *Wat verwacht je van mensen om je heen als lijden je treft?*

Zingen

🎵 Gezang 293: 1 en 2

1. Wat de toekomst brengen moge,
mij geleidt des Heren hand;
moedig sla ik dus de ogen
naar het onbekende land.
Leer mij volgen zonder vragen;
Vader, wat gij doet is goed!
Leer mij slechts het heden dragen
met een rustig, kalme moed | 2. Heer, ik wil uw liefde loven,
al begrijpt mijn ziel U niet.
Zalig hij, die durft geloven,
ook wanneer het oog niet ziet.
Schijnen mij uw wegen duister,
zie, ik vraag U niet: waarom?
Eenmaal zie ik al uw luister,
als ik in uw hemel kom! |
|---|---|